

คุณภาพงานก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

Quality of Construction Works of Sub-district Administrative Organization in Chonburi Province

สุธรรม เงินมีศรี¹ ทวีชัย สำราญวานิช² อานนท์ วงษ์แก้ว² และอมรรชัย ใจยงศ์

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งศึกษาการจัดการคุณภาพของงานก่อสร้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดชลบุรี โดยประเมินการบริหารจัดการงานก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดชลบุรี จากผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดชลบุรี ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หรือผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ หัวหน้าส่วนโยธาหรือผู้อำนวยการกองช่างในเขตจังหวัดชลบุรี ขององค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 48 แห่งด้วยแบบสอบถาม โดยการประยุกต์ใช้แนวคิดและหลักการ Maturity Model ทำการแบ่งระดับการประเมิน (Maturity Level Evaluation System: MLES) ออกเป็น 5 ระดับ จากผลการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า มีองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนร้อยละ 6.25 ที่ไม่ผ่านการประเมินระดับที่ 1 ร้อยละ 4.17 มีระดับ MLES อยู่ในระดับที่ 1 ร้อยละ 31.25 มีการจัดการงานก่อสร้างอยู่ในระดับที่ 2 ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีการจัดการด้านงานก่อสร้างในระดับที่ 3 และ 4 เท่ากันที่จำนวนร้อยละ 6.25 และองค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับการประเมินอยู่ระดับที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 45.83 และจากการศึกษาระดับความสำคัญของปัญหาการบริหารจัดการงานก่อสร้างในด้านต่างๆ พบว่าปัญหาจากการสำรวจเพื่อการออกแบบมีความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาจากการออกแบบและการประมาณการ การควบคุมงานก่อสร้าง การตรวจงานก่อสร้าง และการติดตามผลงานงานซ่อมบำรุงและการคืนเงินประกันสัญญา มีระดับปัญหาอยู่ระดับมาก นอกจากนี้พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีมีจุดเด่นที่มีการศึกษาข้อกำหนดและระเบียบต่างๆ ก่อนดำเนินโครงการ และมีจุดด้อยที่ขาดแคลนบุคลากรในการจัดการงานก่อสร้างให้สมบูรณ์

คำสำคัญ: คุณภาพ, งานก่อสร้าง, องค์การบริหารส่วนตำบล, ชลบุรี

Abstract

This paper aims to determine the quality of construction managements of sub-district administrative organizations (SAOs) in Chonburi province. Evaluation of construction managements for those SAOs was done by surveying of the authorities who are responsible in construction managements of SAOs as Chief Executive of the SAOs, Chief Administrator of the SAOs, and/or Chief Construction division of the SAOs. The forty-eight questionnaires were distributed to each SAO, completed and returned by those authorities. By applying the maturity model concept, the maturity level evaluation system (MLES) level of construction managements was categorized into five levels ranging from 1 to 5. As the results from statistical analysis, it was found that 6.25 percent of those forty-eight sub-district Administrative Organizations had MLES below the first level. It was found that 4.17 percent of SAOs practiced with MLES level 1, and 31.25 percent was in MLES level 2. Among those SAOs, 6.25 percent showed the MLES in construction managements at levels of 3 and 4. There was 45.83 percent of SAOs in Chonburi province performed at the MLES level 5. The study also extended to evaluate the

¹ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

³ อาจารย์ประจำภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

problems particularly related to the construction managements in SAOs. The results showed that the problem related to survey for construction designs had a level of medium. The problems created from design and estimation of construction work, construction control work, quality inspection work and maintenance and contract coverage work show level of high. Moreover, it was found that the SAOs in Chonburi province have the strength on the study of laws and rules before starting the project and have the weakness on the lack of persons in construction management.

Keywords: quality, constructions works, sub-district administrative organization, Chonburi.

1. บทนำ

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 [1] ได้กำหนดให้มีองค์การบริหารส่วนตำบล หรือ อบต. ซึ่งเป็นหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคลและมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในท้องถิ่นนั้น ซึ่งภารกิจหนึ่งที่สำคัญก็คือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับให้บริการประชาชนในท้องถิ่น อาทิเช่น ถนน สะพาน ไฟฟ้า ประปา และอาคาร เป็นต้น องค์การบริหารส่วนตำบลจึงต้องเกี่ยวข้องกับการบริหารงานก่อสร้างในท้องถิ่นนั้นๆ ด้วย โดยในงานก่อสร้างต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพเฉพาะ ทั้งวิศวกรและช่างสาขาต่างๆ ซึ่งบุคลากรเหล่านี้จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจทั้งกฎหมาย ข้อบังคับและระเบียบต่างๆ รวมทั้งต้องทราบแนวทางการบริหารโครงการและควบคุมงานก่อสร้างที่ดีและถูกต้อง [2-4] เพื่อจะได้ดำเนินโครงการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด แต่ปัจจุบันพบว่า มีปัญหาด้านคุณภาพงานก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในหลายๆ พื้นที่ [5] ส่งผลให้โครงสร้างพื้นฐานที่ก่อสร้างขึ้นมาด้วยงบประมาณท้องถิ่นเสื่อมสภาพและชำรุดเสียหายเร็วกว่าที่ควร ทำให้ท้องถิ่นต้องเสียงบประมาณในการซ่อมแซมแก้ไขโครงสร้างพื้นฐานเหล่านั้นเป็นจำนวนมาก

ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาระดับคุณภาพงานก่อสร้าง และระดับความสำคัญของปัญหาการบริหารจัดการงานก่อสร้างของส่วนโยธาในองค์การ

บริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี โดยเน้นภาระหน้าที่หลักของส่วนโยธาในองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสำรวจเพื่อการออกแบบ 2) ด้านการออกแบบและประมาณการ 3) ด้านการควบคุมงานก่อสร้าง 4) ด้านการตรวจรับงานก่อสร้าง และ 5) ด้านการติดตามผลงานซ่อมบำรุงและการคืนเงินค้ำประกันสัญญา รวมทั้งได้ศึกษาจุดเด่นและจุดด้อยของการบริหารจัดการงานก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลอีกด้วย

2. รายละเอียดการศึกษา

2.1 ขอบเขตการศึกษา

ทำการศึกษาข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี รวมทั้งการจัดการงานก่อสร้างส่วนโยธาขององค์การบริหารส่วนตำบล ใน 5 ด้าน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane (1973) [6] โดยกำหนดความผิดพลาดที่เกิดขึ้น ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากจำนวนประชากรองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำนวนทั้งหมด 54 แห่ง จึงได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 48 แห่ง โดยแต่ละกลุ่มตัวอย่าง ได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

- 1) ผู้บริหาร ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
- 2) ผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ หัวหน้าส่วนโยธา หรือผู้อำนวยการกองช่าง

2.2 การเก็บข้อมูล

ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยแบบสอบถามนี้ได้ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญก่อนเพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้งานจริง แบบสอบถามประกอบด้วยสองส่วนคือ ส่วนแรกเป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมี 9 ข้อ ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล และข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนผู้ปฏิบัติงานในส่วนโยธา งบประมาณก่อสร้างต่อปีขององค์การบริหารส่วนตำบลและจำนวนโครงการก่อสร้างต่อปี ส่วนที่สองเป็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการงานก่อสร้างของส่วนโยธาในองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งแยกเป็น 5 ด้านตามภาระหน้าที่ของส่วนโยธา โดยในแต่ละด้านประกอบด้วย 4 หมวด ได้แก่ หมวดกฎหมายข้อบังคับและระเบียบต่างๆ หมวดเครื่องมือและอุปกรณ์ หมวดบุคลากรและหมวดวิธีปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังมีคำถามที่สอบถามเกี่ยวกับระดับปัญหาในแต่ละด้านและข้อเสนอแนะด้วย ใช้ค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ โดยมีความหมายในแต่ละระดับ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คะแนนและความหมายของคำตอบ

คะแนน	ความหมาย
5	ปฏิบัติทุกครั้งหรือทุกโครงการ หรือเกิดขึ้นทุกครั้ง หรือทุกโครงการ หรือไม่มีปัญหาเลย
4	ปฏิบัติเกือบทุกครั้งหรือ เกือบทุกโครงการ หรือ เกิดขึ้นเกือบทุกครั้ง หรือเกือบทุกโครงการ หรือมีปัญหาน้อย
3	ปฏิบัติบางครั้งบางคราวแล้วแต่ความจำเป็น หรือเกิดขึ้นบางครั้งบางคราวแล้วแต่สถานการณ์ หรือมีปัญหาปานกลาง
2	นานๆปฏิบัติครั้ง หรือนาน ๆ เกิดขึ้นครั้ง หรือมีปัญหามาก
1	ไม่ได้ปฏิบัติ หรือ ไม่เคยเกิดขึ้นเลย หรือ มีปัญหามากที่สุด

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ระดับคุณภาพของงานก่อสร้างจาก

ตารางที่ 2 ระดับคุณภาพและความหมายตามเกณฑ์ของ

คะแนนคำตอบของคำถามด้านต่างๆ

คะแนน	ระดับคุณภาพ	ความหมาย
ตอบมากกว่าหรือเท่ากับ 2 เกิน 52 ข้อ (คิด 80% ของจำนวนข้อคำถามที่ใช้วัดด้านที่ 1-3 ทั้งหมด 65 ข้อ) ถือว่าผ่านการประเมินระดับ 1	ระดับ 1	นิยามของการประเมินระดับ 1 คือ ไม่มีการศึกษาเรื่องกฎหมาย ไม่มีอุปกรณ์ที่พร้อมในการทำงาน บุคลากรไม่เพียงพอ วิธีปฏิบัติงาน ไม่เหมาะสมตามหลักวิศวกรรม (ดังนั้น หากมีการตอบมากกว่าหรือเท่ากับ 2 คือมีการปฏิบัติตามครั้งบางคราวแล้วแต่ความจำเป็นเกิน 52 ข้อ (80% ของจำนวนข้อทั้งหมดในข้อคำถามที่ใช้วัดด้านที่ 1-3) ถือว่าผ่านระดับ 1)
ตอบมากกว่าหรือเท่ากับ 3 เกิน 33 ข้อ (คิด 50% ของจำนวนข้อคำถามที่ใช้วัดด้านที่ 1-3 ทั้งหมด 65 ข้อ) ถือว่าผ่านการประเมินระดับ 2	ระดับ 2	นิยามของการประเมินระดับ 2 คือ องค์การเริ่มมีการสร้างระบบในการจัดการ (ดังนั้น หากมีการตอบมากกว่าหรือเท่ากับ 3 คือ มีการปฏิบัติตามเกือบทุกครั้งเกิน 33 ข้อ (50% ของจำนวนข้อทั้งหมดในข้อคำถามที่ใช้วัดด้านที่ 1-3) ถือว่าผ่านระดับ 2)
ตอบมากกว่าหรือเท่ากับ 3 เกิน 52 ข้อ (คิด 80% ของจำนวนข้อคำถามที่ใช้วัดด้านที่ 1-3 ทั้งหมด 65 ข้อ) ถือว่าผ่านการประเมินระดับ 3	ระดับ 3	นิยามของการประเมินระดับ 3 คือ การจัดการที่เป็นระบบมีแนวทางในการปฏิบัติในองค์กรที่ชัดเจน (ดังนั้น หากมีการตอบมากกว่าหรือเท่ากับ 3 คือ มีการปฏิบัติตามเกือบทุกครั้งเกิน 52 ข้อ (80% ของจำนวนข้อคำถามที่ใช้วัดด้านที่ 1-3 ทั้งหมด 65 ข้อ) ถือว่าผ่านระดับ 3)
ตอบมากกว่าหรือเท่ากับ 3 เกิน 21 ข้อ (คิด 80% ของจำนวนข้อคำถามที่ใช้วัดด้านที่ 4 ทั้งหมด 25 ข้อ) ถือว่าผ่านการประเมินด้านที่ 4	ระดับ 4	นิยามของการประเมินระดับ 4 คือ มีการพัฒนาปรับปรุงแนวทางในการจัดการงานก่อสร้างให้ดีขึ้น (ดังนั้น หากมีการตอบมากกว่าหรือเท่ากับ 3 คือ มีการปฏิบัติตามเกือบทุกครั้งมากกว่าหรือเท่ากับ 21 ข้อ (80% ของจำนวนข้อคำถามที่ใช้วัดด้านที่ 4 ทั้งหมด 25 ข้อ) ถือว่าผ่านระดับ 4)
ตอบมากกว่าหรือเท่ากับ 3 เกิน 17 ข้อ (คิด 80% ของจำนวนข้อคำถามที่ใช้วัดด้านที่ 5 ทั้งหมด 21 ข้อ) ถือว่าผ่านการประเมินระดับ 5	ระดับ 5	นิยามของการประเมินระดับ 5 คือ มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้นตลอดเวลา (ดังนั้น หากมีการตอบมากกว่าหรือเท่ากับ 3 คือ มีการปฏิบัติตามเกือบทุกครั้งมากกว่าหรือเท่ากับ 17 ข้อ (80% ของจำนวนข้อคำถามที่ใช้วัดด้านที่ 5 ทั้งหมด 21 ข้อ) ถือว่าผ่านระดับ 5)

ข้อมูลคำตอบของแบบสอบถามด้านต่างๆ โดยการประยุกต์ใช้แนวคิดและหลักการ Maturity Model ซึ่งได้ทำการแบ่งระดับคุณภาพการประเมิน (Maturity Level Evaluation System: MLES) ออกเป็น 5 ระดับ [7, 8] ดังแสดงในตารางที่ 2 นอกจากนี้ ได้วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลด้วยโปรแกรมทางสถิติ SPSS เวอร์ชัน 20 เพื่อประเมินระดับความสำคัญด้วยเกณฑ์ดังนี้ ช่วงคะแนนเฉลี่ย 4.21–5.00 มีความสำคัญมากที่สุด, 3.41–4.20 มีความสำคัญมาก, 2.61–3.40 มีความสำคัญปานกลาง, 1.81–2.60 มีความสำคัญน้อย และ 1.00–1.80 มีความสำคัญน้อยที่สุด

3 ผลการศึกษาและอภิปรายผล

3.1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเพศชายคิดเป็นร้อยละ 89.60 ส่วนเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 10.40 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.75 รองลงมา 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.42 และน้อยที่สุดอยู่ในช่วงอายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.83 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 100 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนโยธามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 66.70 รองลงมาคือปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคิดเป็นร้อยละ 20.80 และน้อยที่สุดคือ ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคิดเป็นร้อยละ 12.50 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 8 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมา 4-8 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.25 และน้อยที่สุดอยู่ในช่วงประสบการณ์การทำงาน 1-4 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.08

3.2 ข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบล

กลุ่มตัวอย่างองค์การบริหารส่วนตำบลที่สามารถจัดเก็บภาษีเพื่อนำมาใช้ในการบริหารในองค์การบริหารส่วนตำบลมากที่สุด คือ 6-12 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมา คือ เก็บได้มากกว่า 20 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 18.75 และน้อยที่สุด คือ เก็บได้ 12-20 ล้านบาท

คิดเป็นร้อยละ 14.58 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนบุคลากรในส่วนงานโยธา 0-3 คน คิดเป็นร้อยละ 95.83 รองลงมา คือ 4-6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.17งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ใช้ในการก่อสร้างต่อปี มากที่สุด คือ ร้อยละ 41-60 ของรายได้ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 81.25 รองลงมาคือ ร้อยละ 21-40 ของรายได้ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 18.75 และไม่มีองค์การบริหารส่วนตำบลที่ใช้งบประมาณในการก่อสร้างต่ำกว่าร้อยละ 20 ของรายได้ต่อปี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนโครงการก่อสร้างเฉลี่ยในแต่ละปีมากที่สุดตั้งแต่ 5-10 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 85.42 รองลงมาคือ ตั้งแต่ 11-15 โครงการคิดเป็นร้อยละ 14.58

3.3 ระดับคุณภาพงานก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตารางที่ 3 ระดับคุณภาพงานก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดชลบุรี จำนวน 48 แห่ง

ระดับคุณภาพ	จำนวน (แห่ง)	คิดเป็นร้อยละ
ไม่ผ่านการประเมิน	3	6.25
ผ่านระดับที่ 1	2	4.17
ผ่านระดับที่ 2	15	31.25
ผ่านระดับที่ 3	3	6.25
ผ่านระดับที่ 4	3	6.25
ผ่านระดับที่ 5	22	45.83

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมาทั้งหมด 48 แห่ง เมื่อนำมาประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในตารางที่ 2 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ผ่านระดับคุณภาพที่ต่ำกว่าจะถูกตัดทิ้ง ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เหลือจะนำไปประเมินระดับคุณภาพที่สูงขึ้นไปเรื่อยๆ จนได้ตามเกณฑ์ ซึ่งข้อมูลการประเมินระดับคุณภาพงานก่อสร้างที่ได้จากแบบสอบถามสามารถสรุปได้ดังแสดงในตารางที่ 3 โดยพบว่า มีองค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่ผ่านการประเมิน

มีจำนวนร้อยละ 6.25 ผ่านการประเมินระดับที่ 1 มีจำนวนร้อยละ 4.17 ผ่านการประเมินระดับที่ 2 มีจำนวนร้อยละ 31.25 ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการบริหารจัดการงานก่อสร้างผ่านการประเมินระดับที่ 3 และ 4 มีจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 6.25 และองค์การบริหารส่วนตำบลเกือบครึ่งหนึ่งของทั้งหมดคือร้อยละ 45.83 ผ่านระดับการประเมินระดับที่ 5 ซึ่งหมายถึง มีการนำผลการประเมินการดำเนินงานไปใช้ปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้นตลอดเวลา

3.4 ระดับความสำคัญของปัญหาการบริหารจัดการงานก่อสร้างในด้านต่างๆ

ระดับความสำคัญของปัญหาการบริหารจัดการงานก่อสร้างในด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้านของส่วนงานโยธา องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดชลบุรีสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 4 ซึ่งโดยภาพรวมพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดชลบุรีมีปัญหาการบริหารจัดการงานก่อสร้างอยู่มากพอสมควร กล่าวคือ ปัญหาด้านการสำรวจเพื่อการออกแบบมีระดับความสำคัญของปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาด้านการออกแบบและประมาณการ ด้านการควบคุมงานก่อสร้าง ด้านการตรวจรับงานก่อสร้าง และด้านการติดตามผลงานซ่อมบำรุงและการคืนเงินค้ำประกันสัญญา

ตารางที่ 4 ระดับความสำคัญของปัญหาการบริหารจัดการงานก่อสร้างในด้านต่างๆ

การบริหารจัดการงานก่อสร้าง	ค่าเฉลี่ย	ระดับความสำคัญของปัญหา
1. ด้านการสำรวจเพื่อการออกแบบ	3.09	ปานกลาง
2. ด้านการออกแบบและการประมาณการ	3.63	มาก
3. ด้านการควบคุมงานก่อสร้าง	3.88	มาก
4. ด้านการตรวจรับงานก่อสร้าง	3.61	มาก
5. การติดตามผลงานซ่อมบำรุงและการคืนเงินค้ำประกันสัญญา	3.62	มาก

มีระดับความสำคัญของปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยที่ด้านการควบคุมงานก่อสร้างมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88)

3.5 จุดเด่นและจุดด้อยของการบริหารจัดการงานก่อสร้าง

จากข้อมูลจากแบบสอบถามเมื่อนำมาวิเคราะห์หาจุดเด่นและจุดด้อยของการบริหารจัดการงานก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดชลบุรีพบว่า จุดเด่นของการบริหารจัดการงานก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี มีดังนี้

- 1) มีการศึกษาข้อกำหนดและระเบียบต่าง ๆ ก่อนดำเนินโครงการเพื่อป้องกันปัญหาทางด้านกฎหมาย เช่น การลู่กล้า การละเมิดสิทธิของผู้อื่น
- 2) มีการบังคับใช้ข้อกำหนดและระเบียบต่าง ๆ อย่างเคร่งครัดเพื่อป้องกันการกระทำที่ผิดระเบียบและผิดกฎหมาย
- 3) มีการสำรวจตรวจสอบสภาพพื้นที่ก่อนดำเนินโครงการเพื่อป้องกันข้อผิดพลาดในเรื่องของการออกแบบและการจัดทำประมาณการ
- 4) มีกระบวนการตรวจสอบการทำงานทุกขั้นตอนเพื่อให้ได้งานที่มีคุณภาพ
- 5) มีการนำประชาคมเข้ามามีส่วนร่วมตรวจสอบการทำงานเพื่อให้มีความโปร่งใส
- 6) มีการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถให้กับบุคลากรผู้ปฏิบัติเพื่อให้มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่
- 7) มีการสำรวจตรวจสอบโครงการที่ดำเนินการไปแล้วว่ามีความสมบูรณ์และมีความพร้อมที่จะใช้งาน พร้อมทั้งมีการปรับปรุงหรือซ่อมแซมบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดี

ส่วนจุดด้อยของการบริหารจัดการงานก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี มีดังนี้

- 1) ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการ ทำให้การดำเนินงานตามขั้นตอนต่างๆ ของการจัดการงานก่อสร้างไม่สมบูรณ์

2) มีระเบียบและกฎหมายหลายฉบับเข้ามาเกี่ยวข้องที่ต้องปฏิบัติตามก่อให้เกิดข้อผิดพลาดได้ง่าย

3) ประชาคมหมู่บ้านยังขาดความรู้ความเข้าใจในงานและอำนาจหน้าที่

4) องค์การบริหารส่วนตำบลหลายแห่งยังไม่มีงบประมาณเพียงพอในการปรับปรุงระบบและจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน

5) ขาดบุคลากรที่จะทำหน้าที่ตรวจสอบและซ่อมแซมบำรุงรักษา

6) การตรวจสอบคุณภาพวัสดุยังต้องขอความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ

4. สรุปผล

จากผลการศึกษาและอภิปรายผล สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1) องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดชลบุรีมีขนาดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนบุคลากรในส่วนโยธา งบประมาณก่อสร้างและจำนวนโครงการก่อสร้างเฉลี่ยต่อปีที่แตกต่างกัน และมีระดับคุณภาพของงานก่อสร้างและการบริหารจัดการงานก่อสร้างที่แตกต่างกัน

2) องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดชลบุรีที่ไม่ผ่านการประเมินระดับที่ 1 มีจำนวนร้อยละ 6.25 ผ่านการประเมินระดับ 1 มีจำนวนร้อยละ 4.17 ผ่านการประเมินระดับ 2 มีจำนวนร้อยละ 31.25 ผ่านการประเมินระดับที่ 3 และ 4 มีจำนวนเท่ากันร้อยละ 6.25 และมีองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนร้อยละ 45.83 ที่ผ่านการประเมินระดับ 5

3) จุดเด่นการบริหารจัดการงานก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดชลบุรีคือ มีการศึกษาข้อกำหนดบังคับใช้อย่างเคร่งครัด และมีการทำงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอน มีกระบวนการตรวจสอบทุกขั้นตอน รวมถึงการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ส่วนจุดด้อยคือ มีบุคลากรไม่เพียงพอต่อความต้องการทำให้การดำเนินงานตามขั้นตอนต่างๆ ของการจัดการงานก่อสร้างไม่สมบูรณ์ กระบวนการทำงานและการตรวจสอบมีขั้นตอนมากและมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลาย

ด้าน ในทางปฏิบัติก่อให้เกิดข้อผิดพลาดได้ง่าย องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดชลบุรีมีความแตกต่างด้านงบประมาณและมืออย่างจำกัด จึงไม่สามารถนำมาพัฒนาระบบและบุคลากรได้มากนัก

5. กิตติกรรมประกาศ

การศึกษานี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อส่งเสริมความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เลขที่ 12/2555 ซึ่งคณะผู้วิจัยต้องขอขอบคุณเป็นอย่างสูง นอกจากนี้คณะผู้วิจัยขอขอบคุณองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อวิน อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรีที่ให้การสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ด้วย

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล . [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : http://www.local.moi.go.th/tambon_update.pdf (1 ธันวาคม 2555)
- [2] พนม ภัยหน่าย, 2536. การบริหารงานก่อสร้าง. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
- [3] Peurifoy, R.L., Ledbetter, W.B., Schexnayder, C.J. 1996. **Construction Planning, Equipment and Methods** : McGraw-Hill.
- [4] คณะอนุกรรมการสาขาบริหารงานก่อสร้าง วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, 2552. **แนวทางการบริหารโครงการและควบคุมงานก่อสร้าง**. กรุงเทพฯ : บริษัท โกลบอลกราฟฟิค จำกัด
- [5] สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน. **ปัญหาและอุปสรรค**. ข้อเสนอแนะในการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานตรวจสอบ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) แก่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :

<http://www.oag.go.th/AboutOAG/StandardOAG/StandardOAG.jsp#three> (1 ธันวาคม 2555)

[6] Yamane, T. 1973. **Statistics : an introductory analysis** : Harper & Row.

[7] นิโรจน์ บัวศรี, 2550. **การจัดการงานก่อสร้างของส่วนโยธาในองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์ วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

[8] สุธรรม เงินมีศรี, 2556. **คุณภาพงานก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี**. งานนิพนธ์ วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.